

گریه بر هر درد بی درمان دو است!

ابولفضل امیر دیوانی

متترجم و نویسنده(قزوین)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پیشگفتار

آیا شده است فکر کنید که اگر، گریه نبود، برانسان: غم زده، ستم دیده، داغ دیده، سوگوار، نگران و...چه می‌گذشت، پس هیچ نکته‌ای از دیدگاه خالق هستی نادیده گرفته نشده است. از دیدگاه روانی، گریه نوعی تخلیه روانی است که از شدت فشارهای روانی می‌کاهد و تا حدودی او را آرام می‌سازد، خصوصاً برای انسان‌های عاطفی و احساسی که بنوعی دردمند هستند، گریه آرام بخش مناسبي است.

در جلسات روان درمانی به ویژه رونکاوی، آنگاه که فرد مورد درمان به گذشته بازمی‌گردد و عواطف و احساسات و اپس زده شده و سرکوب شده در ناخودآگاه وی به خودآگاه او بر می‌گردد و فرصت می‌یابند که در جلسات بازگو شده و با گفتن تخلیه شوند(که بیشتر با گریه و سوگواری همراه است) آنگاه روز بروز بهبودی آشکار می‌گردد و فرد به گونه‌ای خاص آرام می‌گیرد.

در مورد گفتگوهایی که بین حضرت شمس و حضرت مولا نا این دو عارف بزرگ و شهراهی جهان رد و بدل شده است بحث‌ها و سخن‌های فراوانی است اما به این بیت شعر مولا نا توجه نمایید که می‌فرماید:

خنده بدم - گریه شدم، مردہ بودم - زندہ شدم
دولت عشق آمد و من دولت پاینده شدم

در اینجا گریه ای صورت گرفته است و رهایی که فرد زنده می‌شود و صاحب عشق جاویدان.
حافظ می‌فرماید:

گریه آبی به رخ سوختگان باز آورد
ناله، فریاد رس عاشق مسکین آمد

توجه داشته باشیم که همواره گریه با ناله‌ای برخاسته از درون همراه است و آب دیده گا ن باعث خنکی گونه‌های داغ و سوخته می‌گردد، به همین دلیل در بین مردمان است که به فرد گریان و نالان توصیه می‌کنند، آبی خنک بنوشد و آبی خنک به صورت بزند تا آتش درون و داغ دیدگان و گونه‌ی او اند کی فروکش نماید.
باز هم حافظ می‌فرماید:

رسم بد عهدی ایام چو دید ابر بهار
گریه اش بر سمن و سنبل و نسرین آمد

در اینجا منظور از گریه، گریه‌ایست برخاسته از دل و درون، نه گریه‌های فریب کارانه‌ای که امروزه در بین بعضی از مردمان شایع است.
استاد امیر دیوانی در این مقاله و نوشته توضیحات مفصل داده اند که می‌خوانید.

دکتر حسین عسکری
(روانپژوهی)

شرمندهی خونگرمی اشکم که همه عمر
نگذاشت مرا گرد به مژگان بشینند
(صائب تبریزی)

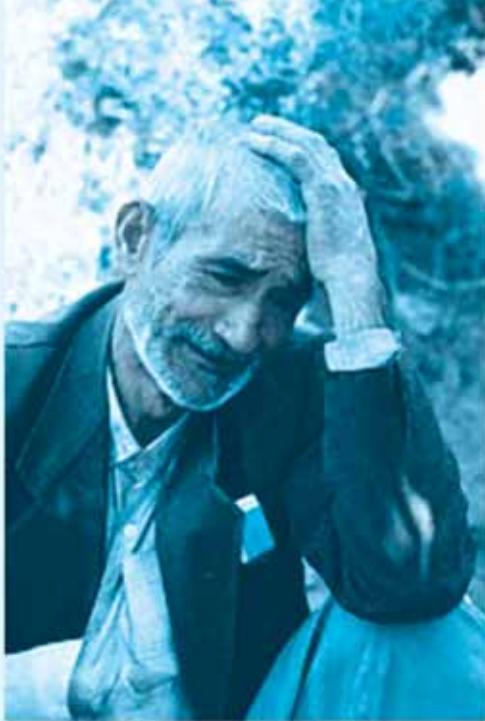
از چه رو می‌گرییم؟
گریستن، گونه‌ای ارتباط است. به واقع اشک افشاراندن تنها راه برقراری پیوند نوزاد تازه چشم به جهان گشوده به جهان پیرامون خود است.

تصور کنید که در سرزمین عجیب و غریبی هستید و به پشت خفته اید و نمی‌توانید خوب سخن بگویید، به بینید و بیندیشید. حال، بدن شما احساس گرسنگی می‌کند. می‌اندیشید چه واکنشی نمایان سازید.

گریه‌های نوزاد دو ماهه، اشک‌های دروغین اند. معمولاً قطره‌های اشک ظاهر نمی‌شود و آنچه گریه‌ی وی تلقی می‌گردد، جیغ و داده‌ای پیاپی اش است.

۱- اشک واقعی:

این نوع اشک، چشم را نرم و مرطوب می‌سازد. تخم چشم، چندان سطح صافی ندارد. وقتی اشک روی آن جاری می‌شود، ما نمی‌توانیم دوره بر مان را آشکارا به بینیم.

این نوع اشک از تخم چشم وارد مجرای اشک در گوشه‌ی چشم می‌گردد.

۲- اشک‌های غیر ارادی:

این اشک، محافظت چشمان در مقابل محرک های سوزش آور همچون پیاز و اشیای خارجی همانند گرد و خاک است.

۳- اشک‌های احساسی:

این گونه اشک‌ها با بقیه‌ی اشک‌ها فرق دارد به طوری که تقریباً دارای ۲۳ درصد پرتوئین فزون تری است و از هورمونهای گوناگونی بر خودار می‌باشد. برخی دانشمندان، اشک را راهی دیگر برای دفع ضایعات بدن نظیر عرق کردن عنوان می‌کنند. به باور بعضی گریستن، راهی است برای تخلیه‌ی احساسات و ناراحتی‌های آدمی، جایی که واژها از بیان احساسات در می‌مانند. با وجود همه‌ی مسائل مطرح شده هنوز دانشمندان به پاسخ قطعی در مورد دلیل گریستن آدمی در حین ناراحتی و خشم دست نیافته‌اند و در قلمرو دانش، همچنان رازی ناگشوده برقرار است! امکان دارد گریستن، نمایانگر تندرسی باشد یا اینکه گاه، گریه از این روست که مشکلات بر شما چیره گشته است. موقعی که شما برای پاک کردن اشک‌های تان به بیشتر از یک دستمال کاغذی احتیاج پیدا می‌کنید، چه اتفاقی در زندگی تان رخ نموده است.

برای تمامی انسان‌ها، روزی دادی پیش می‌آید که بگریند. جمعی از ما با تماشای مراسم ازدواج، بعض می‌کنیم و چشمان‌مان پر از اشک می‌گردد یا با مشاهده‌ی چشون ازدواج در فیلمی ممکن است شروع به گریه کنیم. نخستین روزی که کودک مان می‌خواهد به مهد کودک گام نمهد یا اینکه فرزند ۱۸ ساله مان خانه را به عزم رفتن دانشگاه ترک می‌گوید، شروع به گریستان می‌کنیم. و زمان‌هایی نیز سر می‌رسد که زندگی، دستخوش تاملایمات می‌شود و ما می‌گریبیم.

هنگامی که به دیدن دوستی می‌رویم که به شدت بیمار شده و یا شغل مان را از دست می‌دهیم، بی اختیار اشکمان سرازیر می‌شود. برخی از ما هنگامی که یک مورد خاص احساسی را می‌آزماییم یکباره بغضمان می‌ترکد و گریه مان می‌گیردیا موقعی که از دست همسران خشمگین هستیم یا زمانی که شگفت زده می‌شویم، باز هم گریه است که مجالمان نمی‌دهد.

سرخوشي و نژندی:

نخستین و ساده ترین پیامد گریستن این است که چشمان ما مرتبط نگه داشته می‌شوند و حرکت حدقه‌ی چشم، راحت تر آن خواهد بود.

اشک ترکیبی است از آب و کلرید سدیم. ولی با اضافه شدن احساسات و عواطف به واکنش بدن این فرمول کلا عوض می‌شود.

ای اشک هر چه ریزمنت از دیده زیر پای بینم که باز بر سر مژگان نشسته ای (علی اشتربی)

شما در زمره‌ی کدامین گروه از این افرادید:
جمعی حتی با تماشای صحنه‌های درد آلود یک فیلم و یا خنده دار می‌گریند و پاره ای هیچ گاه اشک نمی‌ریزند. کسی نمی‌داند از چه رو برخی مردم راحت‌تر از سایرین سرشک می‌بارند؟ هنوز کاملاً مشخص نیست که ما اساساً به چه علت گریه می‌کنیم؟
تا جایی که آگاهیم، انسان‌ها تنها موجوداتی هستند که در برابر هیجانات شدید و درد واندوه، با اشک در دیده غلتاندن واکنش نشان می‌دهند. دیده گان ما پیوسته اشک به بار می‌آورند تا کره‌ی آنها مرتبط بمانند. در غیر این صورت، با خشک شدن چشم‌ها، نایینا می‌شونیم. اشک که تمام کره‌ی چشم را می‌پوشاند، مرکب از سه لایه است:

- لایه‌ی درونی که گونه ای "موکوس" است،
- لایه‌ی میانی با آب ونمک که ۹۰ درصد حجم اشک را تشکیل می‌دهد

■ و لایه‌ی بیرونی که نوعی روغن به شمار می‌آید.
اشک از غده‌های اشکی که در بخش بیرونی گوشه‌ی فوقانی چشم قرار دارند، می‌تراود و با هر دفعه پلک زدن در تمام بخش‌های کره‌ی چشم پخش می‌شود، آنگاه از راه منفذ‌هایی در گوشه‌ی داخلی چشم‌ها به حفره‌ی بینی وارد می‌شود. از همین روی، وقتی گریه می‌کنید، آب بینی تان سرازیر می‌شود. هرچیز که به گونه ای چشم‌ها را اذیت کند و یا سبب خشکی کره‌ی چشم شود، همچون گردو غبار، باد شدید و نور خیره کننده‌ی خورشید، میزان ترشح اشک را می‌افزاید.

به رغم پژوهش‌های زیادی که صورت گرفته است، هنوز معلوم نیست چرا احساسات شدید موجب فزوی جریان اشک می‌شود؟ به باور چارلز داروین، عضلات اطراف چشم‌ها را منقبض می‌کند و به این ترتیب سبب تحریک غده‌ی اشکی می‌شود. شماری از دانشمندان اعتقاد دارند اشک‌هایی که بر اثر احساسات شدید جاری می‌گردد، یادگاری است که از عهد کودکی ما یعنی همان زمانی که جز گریه هیچ راه دیگری برای برقراری ارتباط نداشتیم، بر جامانده است. پاره ای پژوهندگان هم معتقدند، اشک حاوی مواد ضد باکتری است و وقتی فرد می‌گردید، حفره‌ی بینی بر اثر افزایش جریان اشک در برابر عفونت محافظت می‌شود،

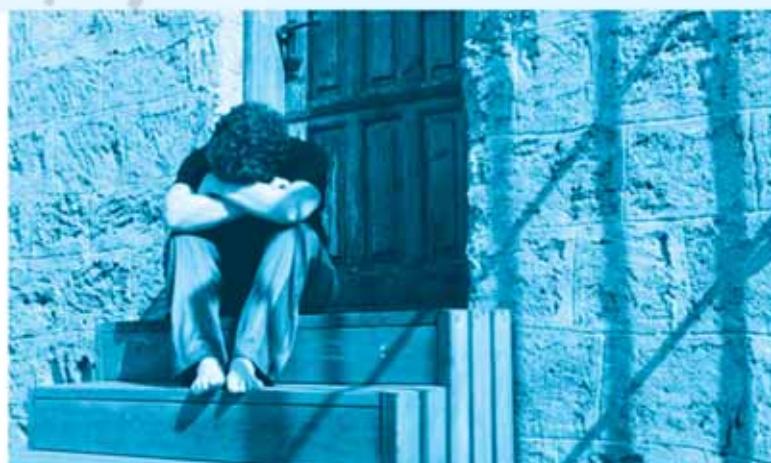
هنگامی که شما خوشحالید و از سر خوشی گریه می‌کنید، اشکتان دارای مقدار کمی از هورمون فشار روانی است و همین باعث می‌شود که یک دستگاه عصبی جداگانه، واکنش نشان دهد. **вшار خون، ضربان قلب و میزان انرژی تان افزون** می‌گردد در حالی که احساساتی همچون خشم و خصومت در بدن‌تان کاستی می‌پذیرد.

همه‌ی این دگرگونی‌ها گذرا هستند و همین که شما دست از گریه بردارید، وضعیت بدن تان به حال طبیعی بر می‌گردد. هنگامی که به سبب مسائل و مشکلات دل آزار و غم باز می‌گرید، در این موقع اشک شما دارای مقدار زیادی هورمون فشار روانی است و از همین روی، احساس آشفتگی و هیجان بیشتری می‌کنید.

ولی موقعی که این بحران رد شود، مقدار ترشح هورمون کاهش یافته و شما دچار حالتی از رهایی و آرامش می‌گردید زیرا که وضع جسمانی و روانی بدن تان به حالت اولیه بازگشته است. به همین جهت این نوع اشکباری را "گریه‌ی خوب" می‌نامند. چنانچه نتوانید مشکل خود را حل کنید، ممکن است حساس و آسیب پذیر شوید و هر چند وقت یک بار گریه تان قطع شود و دوباره شروع به گریستن کنید.

اشک ریزی به مدت طولانی علل زیادی دارد. شاید شما مجموعه‌ی از خاطرات را برای خود به صورت مداوم مرور کنید یا اینکه روی یک مساله خاص و ناراحت کننده زمانی که دستگاه دفاعی بدن تان ضعیف می‌شود، تمرکز نمایید.

گریه کردن مفرط و بی اندازه‌ی شمانشانه‌ی آن است که احتیاج دارید دیگران به نگرانی‌های تان توجه کنند و راه حلی برای آنها بیابد.

گریه، دربرابر انتقادهای پی درپی، احتمالاً واکنش مناسبی نخواهد بود، لیکن در شرایطی که هیچ کاری از شما ساخته نیست، مثلاً در غم از دست دادن عزیزان و خویشاوندان گریه، نخستین گام پذیرفتنی برای مهار هیجانات و واکنش‌های تنفس زا شمرده می‌شود. مطالعات دانشمندان روی ۳۰۰ داوطلب بزرگسال نشان داد که فراوانی گریه در میان زنان از هرگز تا حدوداً هر روز به طور متوسط ۵/۳ مرتبه در ماه است و حال آن که این نسبت درین مردان از هرگز تا دو دفعه در هفتگه، به طور متوسط ۱/۴ بار در ماه گزارش شده است. به این ترتیب زنان واقعاً بیش از مردان می‌گریند. بخشی از این تفاوت، ناشی از عوامل تن کردن شناسی (فیزیولوژیکی) است باید دانست که نسبت هورمون پرولاکتین در خون زنان بیشتر از مردان می‌باشد. (پرولاکتین در تولید شیر و تنظیم دوره‌ی ماهانه نقش دارد) این موضوع که تا پیش از بلوغ، فرقی بین شیوه‌ی گریه کردن پسران و دختران نیست، ولی در دوران بلوغ با افزایش پرولاکتین خون در دختران، عادت‌های گریه تفاوت می‌کند، این نظریه را تایید می‌کند. گزیندن لبها و جلوگیری از جاری شدن اشک‌ها به سلامت افراد آسیب می‌رساند ولی می‌تواند منجر به ناراحتی‌های تنفس زا شود. به اعتقاد روان‌شناسان، گریه نقش بسزایی در رهایی هورمون‌های فشارروانی دارد، نتیجه‌ی تمامی این تحقیقات نشان می‌دهد مردان نباید از ابراز احساسات خویش شرم داشته باشند. بیشتر افرادی که بعد از رویارویی با یک مصیبت یا صحنه‌ای دردنگ از خوبی گریه می‌کنند، می‌گویند پس از گریستن، احساس نیکوتری یافته‌اند:

اشکم نماند بس که به راه تو ریختم
آید به جای اشک، دلم در قفای اشک

(خاکسار هندی)

گریستن، صرفاً ویژه‌ی نوزادان و کودکان نیست، بلکه در همه‌ی سنین، میل بدن همراه انسان و در وجود اوست. گریه در غمباری و سرخوشی، آرامبخش روان آدمی و جلابخش نفس وی است. اشکباری به قشر و دسته‌ی مخصوصی از افراد منحصر نمی‌شود، بلکه زن و مرد، پیر و جوان، عابد و کافر، تنگدست و توانگر، همگان بارها و بارها در لحظه‌هایی از زندگانی خود گریه سر داده‌اند. خداشناس پرهیزگاری که در دل شب گریان و نالان با خدای خویش رازو نیاز می‌کند، مادری که فرزندش را روانه‌ی خانه‌ی بخت می‌کند، از شوق به ثمر رساندن نوباه‌ی دیروزش، سرشک می‌بارد.

ولی آنان مشخص نکرده اند بین هیجانات شدید و افزایش مراقبت از سینوس‌ها، در مقابل عفونت، چه ارتباطی هست.

دکتر ویلیام فری، یکی از جدیدترین نظریه‌ها را پیرامون گریه مطرح کرده است. به نظر وی اشک‌های فراوان یاری می‌کنند که بدن از مواد شیمیایی که در نتیجه‌ی فشار روانی ایجاد شده اند، رهایی یابد. در نتیجه افراد در رویارویی با غم و درد بعد از مدتی گریستن احساس بهتری پیدا خواهند کرد. به باور این دانشمند، آمیزه‌ی شیمیایی اشک‌هایی که بر اثر محركهای خارجی، مانند آب پیاز تولید می‌شوند، با اشک‌هایی که به واسطه‌ی مواجهه با صحنه‌ی ای تاسف بار، چون دیدن فیلمی اندوهناک سرازیر می‌گردد، فرق دارد.

”مگر هر گریه ای شکوه ای نیست؟ و هر شکوه‌ای شکایتی؟“

تو با خود چنین می‌گویی و از این رو، ای روان من، به جای بیرون ریختن غمهاست لبخند می‌زنی. باری، آگر نخواهی بگریی و اندوه ارغوانیت را در اشک بیرون نریزی، باید بخوانی، ای روان من، بنگر که من، همان که در برابر چنین می‌گوید، خود لبخند می‌زنم:

بخوان با آوای خروشان، تا که دریاها همه خاموش شوند، تا به (خروش) اشتیاقت گوش فرا دهنند.....

سرشک‌های ناشی از رنج و حرمان، گذشته از این که حجم فرون تری دارند، دست کم دارای، چهار هورمون گوناگون نیز هستند. این هورمون‌ها واکنش ما را نسبت به فشار روانی تعديل می‌کنند. یکی از آنها پرولاکتین نام دارد که احتمالاً به تحریک اشک مدد می‌کند. داروهایی هم که میزان این ماده را می‌کاهند، در تشیید یا تقلیل گریه‌های حاصل از امراض عصبی اثر داشته‌اند.

هرچند به اعتقاد دکتر ویلیام فری، اشکباری در رفع فشار روانی موثر است، اما بررسی‌های دیگر حاکی از این است که گریه‌ی حاصل از تماشای فیلمی غم آلود، ضربان قلب را می‌افزاید. به ندرت می‌توان گفت که افزایش ضربان قلب، نمودی از کاهش تنفس باشد. از سویی در رویابی با عوامل تنفس زای همسان، کسانی که زیاد می‌گریند، به فشار روانی، فرسودگی روانی و خصوصیت شدیدتری دچارند، بنابراین اگر بگوییم که گریه تا چه میزان قادر است در رفع یا تقلیل تنفس‌ها اثربخش باشد، بستگی به ویژگی‌های فردی و شرایط زمانی و مکانی دارد.

و با ورهایی که از خردسالی به آنان القا شده، رابطه‌ی مستقیم دارد. این نظر که مرد نباید بگرید، یکی از باورهای غلط و کلیشه‌ای جامعه‌ ماست که با نهایت تاسف، اثرات منفی زیادی دارد. از سایر علت‌های این مساله، تفاوت نگرش زن و مرد از حیث ذهنی و تعریف و تفسیرهای گوناگون آنها از مسائل مختلف است.

گریه‌ی مرد:

فرق میان آمار گریه‌ی مردان و زنان تا حد زیادی به دلیل باورهای اجتماعی است.

در جوامع متفاوت، گریه برای زنان پذیرفته‌تر از مردان می‌باشد. در حالی که گریه‌ی مرد نشانی از ضعف قدرت مردانگی محسوب می‌شود. معمولاً مردان جز در موارد استثنایی از این که در انتظار عمومی گریه سر دهند، شرم دارند و آن را موجب کسر مقام و کاهش موقعیت اجتماعی خود می‌دانند لذا تا سر حد امکان می‌کوشند احساساتشان را پنهان کنند.

گریه‌ی یک مرد چنان عجیب به نظر می‌آید که چنانچه فردی بلند آوازه و یا به طور مثال بازیکن فوتبالی بعد از برد یا باخت بگرید، این کار وی دستاویزی برای روزنامه‌ها و برنامه‌ها مختلف تلویزیونی خواهد شد. چه بسا مردانی هستند که در رویارویی با غلیان احساسات، بیم آن دارند که اگر گریه کنند، مردم درباره شان چه خواهند گفت و به همین دلیل تا آنجا که قادرند از ریزش اشک جلو گیری می‌کنند. مردها را جع به شیوه‌ی کارکرد یک دستگاه،

محکوم به اعدامی که واپسین دقیقه‌های زندگی خویش را سپری می‌کند، در خلوت خود اشک از چشم‌انش سرازیر می‌کند. یتیمی که شب گرسنه سر به بالین می‌نهد، از بی‌پدری، مowie و زاری می‌کند و خلاصه می‌توان گفت گریه در تمام مراحل حیات از انسان جدانیست تا به این وسیله او بتواند خود را تخلیه کند و روان و جسم اش را از فشارهای روانی و تنفس‌ها برهاند. گریه سبب تخلیه‌ی هیجانات درونی بشر می‌شود و کسی که نمی‌گرید، به واقع همه‌ی فشار، نگرانی و هیجانات رادر درون خویش انباشته می‌کند. این عمل در بلند مدت دارای اثرات ویرانگر و منفی فراوانی است، چرا که بعض فروخورده‌ی این افراد به مرور زمان در اولین فرصت به وجود آمده و به شکل رفتارهای عصبی و تصمیم‌های آنی و نامعقول آشکار می‌شود. به قول یکی از کارشناسان، پاره‌ای خودکشی‌ها، پیامد همین فشارهای درونی تخلیه نشده است. استاد دیگری را نظر بر این است که گریه در اماکن مذهبی از شیوه‌های موثر تخلیه افراد به شمار می‌رود که اگر از سر ناراحتی باشد، با کاهش مهارت و توانایی‌های فردی و اجتماعی توام است و در این حالت، عملکرد مغز تقلیل می‌باشد. در حالی که گریه‌ی شوق موجب افزایش مهارت‌های گوناگون شخص شده، در این وضع، یاخته‌های مغزی تازه می‌شوند و انسان از نظر جسمی و روانی در وضعیت نا مطلوبی قرار می‌گیرد.

بنا به گفته‌ی یکی از روانشناسان:

علل کمتر گریستن مردان به زنان، نگاه متفاوت آنان به محیط اطراف و مسایل پیرامون است. کمتر گریستن مردها با فرهنگ

به قول دکتر فدایی، روان‌شناس: گریستن باید در حد اعتدال انجام پذیرد. افرادی که در خانواده‌ای پرورده شده اند که در آن کودکان با راه کارهای درست و اصولی، رو به رو شدن با مشکلات آشنا نگشته اند، بیش از دیگران می‌گریند. همان‌گونه که گریه نکردن، دارای، پیامدهای منفی فراوانی است، گریه‌ی زیاد هم باعث می‌شود دیگران فرد را شخصی سست اراده بدانند و او از

اطلاعات فزون تری دارند. گاهی در زمینه‌ی مشکلات مبهمی صحبت می‌کنند. ولی نمی‌دانند سبب این گونه اشکالات چیست و بنابراین در نتیجه مهار احساسات، بیشتر از زمانی که لازم است، با هیجاناتشان زندگی می‌کنند. این قضیه حتی در مورد پسر بچه‌ها نیز صدق می‌کند. بسیاری از بزرگ‌ترها، کودک پسر خود را فقط به این علت که پسراست از گریستن باز می‌دارند.

**گریه و سوزت به کنج خلوت در بسته، به
سمع اند ر خانه‌ی تاریک، بهتر روشن است
(حاجی شریف)**

**درمان اعتیاد فقط ترک نیست بلکه نیاز
به درمان‌های روانپزشکی دارد.**

درمان اعتیاد با روش مطابق با
پیشرفتۀ ترین روش در دنیا، در مجهرترين
بیمارستان بدون نگرانی برای درمان اعتیاد
خود اقدام نمایید.
U.R.O.D.

دکتر حسین عسکری (روانپزشک)

تلفن مطب:

۸۸۳۰۱۰۰۳-۵ و ۸۸۸۴۲۶۲۴

یکی دیگر از روان‌شناسان می‌گوید:

بسیاری از بیماری‌های جسمی همچون امراض قلبی، سردردها، رخمهای گوارشی، تنگی نفس (آسم) و نوسانات فشار خون و جزاین‌ها ریشه‌ی عصبی دارند که از آنها به عنوان بیماری‌های روان تنی نام می‌برد. با تخلیه‌ی فشار و تنفس از راه‌های مختلف از جمله گریستن می‌توان مانع پیدایی بسیاری از امراض جسمی و روانی که منشا روان تنی دارند، شد.

گریه کردن هر چند بیشتر نشانه‌ی غم و اندوه است، اما می‌تواند به دلیل خشنودی فزون از اندازه و یا به منزله‌ی وسیله‌ای برای جلب توجه و پشتیبانی به کار آید.

در کشورهای خاورمیانه و اروپای جنوبی، تظاهرات هیجانی از جمله گریستن، راحت تر ابراز می‌شود و شخص به آسانی و بی‌هیچ قید و بندی می‌تواند خود را تخلیه‌ی روانی کند، اما در کشورهای اروپای شرقی و غربی، افراد حتی به هنگام ضرورت هم ندرتاً می‌گریند!

- ۳- هر کاری که می‌کنید، نمی‌توانید جلوی گریه‌ی خود را بگیرید.**
- ۴- هنگامی که گریه می‌کنید، احساس ناامیدی و یاس دارید.**
- ۵- زمانی که گریه کردن شما رابطه‌ی مستقیم داشته باشند با ناتوانی شما در انجام امور روزمره زندگی یا هنگامی که در زندگی با یک مانع مواجه می‌شوید و یا وقتی که با فرزندتان مشاجره و نزاع می‌کنید. اگر شما زمانی که در این شرایط قرار دارید، گریه می‌کنید پس بهتر است اول دلیل و ریشه‌ی اضطراب و نگرانی خود را پیدا کنید و از مشاور کمک بگیرید و فنون رویارویی با فشار روانی مانند، مراقبه به شما کمک خواهد کرد که احساس آرامش بکنید و حالتان بهتر شود.**
- نگارنده ترجیح می‌دهد مقاله‌ای پیش رو را با دو تک بیت نغزی به پایان برد:
- آتشی زد شب هجرم به دل و جان که مپرس
آن چنان سوختم از آتش هجران که مپرس
(شهریار)**

- اینکه هر شب تا سحر آید ز چشمم اشک نیست
گوهر جا نست می‌ریزد به دامانم چو شمع
(هادی رنجی)
- گفتنی است که در نگارش این نوشه از سه منبع مفید زیر نیز سود جسته‌ام:
- ۱- کافی، سعیده (گریه را دست کم نگیرید...)
 - ۲- مقدمی، مهسا (گریه، سلامتی یا استرس)
 - ۳- یادداشت‌های پر اکنده‌ی شخصی

نظر اجتماعی دچار مشکل شود.
گریه همواره در همه‌ی دوره‌ها موضوعی ناب برای شاعران و نویسنده‌گان به حساب آمده و در روايات‌های دینی ما از گریه، بسیار یاد شده است.

گریه، نمادی از پاکی کودکانه و جلوه‌ای از خضوع و خشوع آدمی در مقابل کردگار است:
گریه، قلب را صیقل و روان را شستشو می‌دهد اگر از روی خلوص باشد، آدمی را به عرش خدا رهنمون و نزدیک می‌کند. پس بیاییم هرا ز گاهی زمانی را با خود و خدای خویش خلوت نماییم، دل به دریا بزنیم و فشارها و هر آن چه در دل داریم را با گریستن بیرون ببریزیم. به راستی از چه رو آدم بزرگ‌ها نباید بگریند؟!

**گریه بر هر دردبی درمان دوست
چشم گریان، چشم‌های فیض خداست
(مولوی)**

آیا شما زیاد می‌گریبد؟
اینکه زنان خیلی گریه می‌کنند، کاملاً طبیعی است، اما اشک‌های بیش از حد و مفرط ممکن است نشان دهنده‌ی فشار روانی و یا افسردگی شدید باشد که بعضی از نشانه‌های آن ذیلاً آمده است:

- ۱- زمانی که شما به دلیل چیزهای خیلی کم اهمیت و ناچیز شروع به گریه کردن بکنید مثل زمانی که در آمد و شد (ترافیک) مانده اید.
- ۲- شما در هم می‌ریزید وقتی که انتظار چیزی را نداشته اید. به عنوان مثال در مقابل ریس خودتان یا در برابر معلم فرزندتان.